

РЕЗЮМЕ
на изпълнението на отделните политики по бюджета на
Министерството на труда и социалната политика
към 31.12.2025 г.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, СВОБОДНОТО
ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ И ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ

В бюджета за 2025 г. са включени дейности, които да подпомогнат насърчаването на заетостта и намаляването на безработицата, особено сред неравнопоставените групи на пазара на труда. Действията са съобразени с изискванията на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, правилниците за тяхното прилагане и свързаните с тях нормативни актове. Предвидените действия способстват за реализиране на целите на Стратегията по заетостта на Р България (2021-2030 г.) и поетите ангажменти от страната в изпълнение на Плана за изпълнение на Европейския стълб на социалните права; специфичните препоръки на Съвета на ЕС към България; Европейската програма за уменията; Националната програма за развитие България 2030 г.; Националната стратегия по миграция на Република България (2021-2025); Европейската гаранцията за младежта; Препоръката на Съвета на ЕС за интегриране на дълготрайно безработните лица на пазара на труда и др.

Регистрираната безработица за периода януари-юни 2025 г. е 5,27%.

Броят на регистрираните в бюрата по труда безработни лица през отчетния период е 149 320 (ср. мес. брой). Регистрираните продължително безработни лица за периода са 32 618 (ср. мес. брой), а регистрираните безработни младежи са 17 663 (ср. мес. брой).

Броят на заетите и безработните лица, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от държавния бюджет е 6 819.

През отчетния период по програми и мерки за обучение и заетост общо в заетост са участвали 10 635 лица.

За отчетния период 259 207 лица са включени в индивидуално професионално ориентиране и 25 798 са включените в групово професионално ориентиране

В областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция са постигнати и следните резултати:

- Приет с Решение № 276 от 2 май 2025 г. Национален план за действие по заетостта през 2025 г.;
- Прието Постановление №78 от 30 май 2025 г. на Министерски съвет за определяне на условията и редът за получаване и за обмена на информация и за съвместната дейност на институциите по чл. 7а, ал. 3 от Закона за насърчаване на заетостта, осъществявани в изпълнение на целите на държавната политика за работа с икономически неактивни лица;
- Разработен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Стратегическата цел на политиката в областта на трудовите отношения на МТСП съчетава три основни стратегически направления: повишаване на качеството и сигурността на труда; продължаване на пенсионната реформа и търсене на възможности за допълнително нарастване на пенсиите и защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност.

Планираните мерки дадоха резултати, които показват:

- тенденция за задържане на броя на злополуките на работното място на нива, които през последните години варира с не повече от 10%;

- недопускане увеличаването на разходите на работодателите за осигуряване и застраховане на работниците и служителите за трудова злополука и професионална болест;
- създаване на единна правна рамка за гарантиране трудовите и осигурителните права на работещите;
- подобряване благосъстоянието на работещите и на удовлетвореността им от работата.

По оперативни данни на Националния осигурителен институт (НОИ) през 2025 г.¹ в страната са регистрирани общо 2826 трудови злополуки (2823 за 2024 г.). От тях:

- 2356 злополуки са станали по време и във връзка, или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършвана в интерес на предприятието (чл. 55, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО);
- 76 случая са с летален изход, от които 64 броя са по повод на извършваната работа;
- 2 броя са регистрираните злополуки с резултат трайно намалена работоспособност /инвалидност за пострадалия.

В сравнение с 2024 г. при злополуките, станали по време и във връзка, или по повод на извършваната работа (по чл. 55, ал. 1 на КСО) – има *намаление* с 20 броя. При смъртните злополуки станали по време и във връзка, или по повод на извършваната работа увеличението е с 11 броя, а при инвалидните с 2 броя. Предпоставка за увеличаването на трудовия травматизъм е както оживлението в традиционно рискови сектори - сектори строителство и транспорт, така и високото ниво на заетост, което има отношение към честотата на злополуките.

През 2025 г. ИА ГИТ извърши общо 49 660 проверки. Проверени са 41 859 предприятия от всички икономически дейности с общо 1 886 452 зает персонал в тях.

За периода от 01.01. до 31.12.2025 г. са изплатени над 4,4 млн. лв. забавени дължими трудови възнаграждения в резултат на извършените проверки от контролните органи на ИА ГИТ.

Чрез Фонд „Условия на труд“ (ФУТ) са изпълнявани дейности по осигуряване на подходящи условия на труд, диагностични дейности за работещите при специфични условия на труд и провеждане на обучителни мероприятия в областта на безопасността и здравето при работа. Реализирани са 48 договора за подобряване на условията на труд в предприятия; проведени са 130 обучителни мероприятия, като са обучени 3 830 работещи в областта на безопасността и здравето при работа. Извършени са групови медицински прегледи за ранно откриване на професионалните болести на 3 197 работещи в специфични условия на труд от 11 предприятия в страната.

През отчетния период Националният институт за помирение и арбитраж е оказал съдействие на страните при уреждане на колективен трудов спор чрез провеждане на арбитражно производство и е осигурявал информационен ресурс за насърчаване на колективното трудово договаряне.

За усъвършенстване на националното законодателство в областта на трудовите и осигурителните отношения са разработени и утвърдени 22 нормативни акта:

Приет е Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. и с Постановление № 103 от 25 юни 2025 г. е определен нов размер на социалната пенсия за старост. С две постановления на Министерския съвет са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за изплащане на великденски и коледни добавки към пенсиите. Приети са две постановления на Министерския съвет, с които са осигурени средства в размер на 24 765 лв. за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на 43 правоимащи лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. С Решение № 554 на

¹ Информацията е актуална към дата 15.01.2026 г.

Министерския съвет от 20 август 2025 г. е отпусната персонална пенсия по Кодекса за социално осигуряване на 1 жена, родила и отгледала 6 деца. С Постановление № 338 на Министерския съвет от 19.12.2025 г. е одобрен допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за финансиране на утвърдените разходи на държавното обществено осигуряване. С Решение № 652 на Министерския съвет от 17.09.2025 г. е одобрен проект на Административно споразумение за прилагане на Спогодбата между Република България и Федеративна Република Бразилия за социална сигурност, подписана в Бразилия на 01 февруари 2016 г.

С Решения на Министерския съвет са одобрени два проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. С решение на Министерския съвет е одобрен проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, който има за цел усъвършенстване на законодателството в областта на колективното трудово договаряне.

С Постановление № 354 на Министерския съвет от 29.12.2025 г. за изменение на нормативни актове на Министерския съвет са приети промени в 5 наредби във връзка с въвеждането на еврото.

Приети са и промени в Наредбата за работното време, почивките и отпуските; Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж; Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка; Наредбата за вписване в регистъра на заетостта; Наредба № РД 07-8 от 13.07.2015 г. за условията и реда за предоставяне, регистриране и отчитане на трудовите договори по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда пред инспекцията по труда; Наредба № 4 за документите, които са необходими за сключване на трудов договор и Наредба № 9 от 4.08.2006 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа.

Утвърдена е Методика за определяне на размера на намаленията при неспазване на изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите в селското стопанство.

Определен е Коефициент на трудов травматизъм по икономически дейности за прилагане през 2026 г.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ И РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ

Стратегическа цел на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете е оптимизиране на системата за социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост и контрол върху отпускането на социалните помощи, повишаване на ефективността на програмите и дейностите за социално подпомагане, усъвършенстване на нормативната уредба и насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот.

В областта на *социалното подпомагане* за периода януари – декември 2025 г. с месечни помощи по реда на чл. 9 от ППЗСП в страната са подпомогнати средномесечно 35 987 случая на лица и семейства. Изплатената сума е 144 984 544 лева. Общият брой на отпуснатите еднократни помощи по чл. 16 в страната е 6 886 бр., за които са изплатени 8 667 645 лева, в т.ч. за 111 украински граждани 111 заповеди. Изплатените средства са в размер на 91 026 лв.

По целева програма „Подобряване материалната база на Домашен социален патронаж“ са сключени договори с 54 общини. Общият брой на бенефициентите по програмата е 21 584 лица.

В областта на *равнопоставеността на жените и мъжете* през 2025 г. са:

- Приети са Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2025-2026 г. и Доклад за равнопоставеността на жените и мъжете в България за 2024 г.;

- Създадени две междуведомствени работни групи за транспониране на три европейски директиви.

- Осъществени участия в заседания на Групата на високо ниво по въпросите на равнопоставеността на жените и мъжете към ЕК, Консултативния комитет по равнопоставеност на жените и мъжете към ЕК, Комисията по равнопоставеност между жените и мъжете към Съвета на Европа, Групата на високо ниво по недискриминация, равенство и разнообразие към ЕК, заседания на Управителния съвет на ЕИРП и други информационни и експертни форуми.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Политиката за правата на хората с увреждания е насочена към социално приобщаване на хората с увреждания във всички области на обществения живот чрез създаване на условия и гаранции за равнопоставеност и упражняване на права, при стриктното придържане към индивидуалния подход при определяне на потребностите от адекватна подкрепа за пълноценно и ефективно участие на хората с увреждания и техните семейства, както и изпълнение на националните ангажименти по прилагане на изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Ключовите индикатори и целеви стойности по политиката за правата на хората с увреждания са свързани с изпълнението на 4 конкретни мерки, както следва:

- За периода от началото на годината до 31.12.2025 г. средномесечният брой на лицата с трайни увреждания с осигурена месечна финансова подкрепа е 732 634, а разходваният финансов ресурс от държавния бюджет възлиза на 858 022 302 лв.

- За обезпечаване на дейностите по предоставяне на механизма лична помощ в изпълнение на Закона за личната помощ през периода 01.01. до 31.12.2025 г. на общините/районите са преведени финансови средства в размер на 1 258 646 207 лв. с оглед осигуряването на този специфичен вид асистентска грижа, съобразно индивидуалните нужди на 75 970 средномесечен брой ползватели.

- Във връзка с ключовия индикатор хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция, през отчетния период са финансирани 29 проекта на неправителствени организации за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания, на обща стойност 395 665 лв. Чрез реализиране на дейностите по проектите подкрепа са получили 6 200 лица с трайни увреждания.

- За отчетния период е осигурена финансова подкрепа под формата на държавна субсидия на 21 организации на и за хора с увреждания с призната национална представителност в общ размер от 4 820 343 лв. за дейности в областта на социалното приобщаване на хората с увреждания.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ

При политиката в областта на социалното включване се отчита изпълнение както следва:

- Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. от 01.04.2025 г. (обн., ДВ, бр. 26 от 2025 г.) са увеличени размерите на средномесечния доход на член от семейството за достъп до семейни помощи по ЗСПД, за които той се прилага. Направени са промени в Семейния кодекс (отменен чл. 105а от Семейния кодекс, който беше правното основание за издаването на Наредба за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество относно произхода на осиновени лица).

- Утвърдени са изменения и допълнения на Наредба № РД-06-46 от 4.11.2024 г. за реда за вписването, воденето, съхраняването, поддържането и функционирането на Националната електронна информационна система за пълно осиновяване (обн., ДВ, бр. 58 и бр. 88 от 2025 г.).

- Утвърден е Правилник за дейността на Съвета по осиновяване (обн., ДВ, бр. 88 от 2025 г.).

- Със Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. (обн., ДВ, бр. 6 от 2025 г.), със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. (обн., ДВ, бр. 26 от 2025 г.) и със Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги (обн., ДВ, бр. 31 от 2025 г.) и със Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. (обн., ДВ, бр. 113 от 2025 г.), са направени изменения и допълнения в Закона за социалните услуги.

- Разработени са и приети промени в Закона за социалните услуги във връзка с предложените от Министерство на правосъдието промени в Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 115 от 2025 г.).

- Разработен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца.

- Прието е Решение № 529 от 30.07.2025 г. на Министерския съвет за даване на съгласие Министерството на труда и социалната политика да организира почивка и рехабилитация в България на деца от Украйна и техните придружители чрез настаняване в бази на „Профилактика, рехабилитация и отдиш“ ЕАД.

- Разработени са предложения за промени в Наредбата за качеството на социалните услуги.

- Прието е Постановление на Министерския съвет № 249 от 19.11.2025 г. за изменение на нормативни актове (промени в Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях и Тарифата за таксите за издаване и подновяване на лиценз за предоставяне на социални услуги, свързани с въвеждане на еврото в Република България), обн., ДВ, бр. 99 от 2025 г.

- Прието е Постановление на Министерския съвет № 290 от 12.12.2025 г. за одобряване на допълнителни трансфери (обн., ДВ, бр. 109 от 2025 г.) по бюджетите на общините Брегово, Дългопол и Николаево.

- С Решение № 465 от 17.07.2025 г. на Министерския съвет са приети План за действие за 2025-2026 г. за изпълнение на НСНБНСВ 2030 и Отчет за изпълнението на Плана за действие за периода 2023-2024 г.

- В изпълнение на Плана за действие в изпълнение на Препоръка на (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на ЕГД (2030) е изготвен проект на Оперативен план за периода 2025-2026 г., утвърден от Междуправителствена работна група за управление и координация на процеса по изпълнение на Препоръката.

- В изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа е разработен проект на Доклад за изпълнението за 2024 г. на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Стратегията, одобрен от Междуправителствена работна група на високо ниво за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания.

За 2025 г. изразходваните средства по програма „Подкрепа за децата и семействата“ за изплащане на помощи и средства по ЗСПД и ЗЗДет. са в общ размер на 674 244 511 лв., което представлява около 97% от бюджета по тази програма, която е в

размер на 694 990 000 лв. Допълнително 38 683 956 лв. са трансферирани средства от държавния бюджет към общините за професионални приемни семейства и настанените при тях деца.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ, ДЕМОГРАФСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

В областта на жизненото равнище:

С ПМС № 243/13.11.2025 г. е определен размер на минималната работна заплата (МРЗ) за страната от 01.01.2026 г. - 1 213 лв., като спрямо 2025 г. е нараснал с 12,6%.

МРЗ нараства от 933 лв. през 2024 г. до 1 213 лв. през 2026 г.

С Постановление на Министерския съвет №175 от 03.09.2025 г. е определен размер на линията на бедност за страната за 2026 г. от 764 лв. Спрямо 2025 г. размерът на линията на бедност за страната се увеличава с 19,7%, или със 126 лв.

В областта на демографската политика през 2025 г. е осъществена необходимата организация за реализиране на продуктите в сферата на демографското развитие по Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“.

Приет с РМС №477 от 21.07.2025 г. е План за 2025 – 2026 г. за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019 – 2030 г.), а с протоколно решение на Министерския съвет №42.23 от 21 октомври 2025 г. е приет Отчет за 2023 – 2024 г.

С РМС №547 от 14 август 2025 г. е приет План за 2025 г. за изпълнение на Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 – 2030 г.), а с РМС №949 от 30 декември 2025 г. е приет Отчетът за 2024 г.

Одобрено е предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR002-1.020 „Усъвършенстване на политиката в отговор на демографските промени“ по ПРЧР 2021-2027 г. с бенефициент МТСП. В рамките на дейностите по проекта е изготвен предварителен проект на междинната оценка на действащата демографска стратегия.

В областта на социалните инвестиции съществен принос за развитието на сектора имаше изпълнението на проект П41 „Развитие на социалната икономика“ по Националния план за възстановяване и устойчивост. Организиран и проведен са 684 събития и 6 845 консултации с физически и юридически лица. Община Варна създаде фонд за подкрепа на регистрираните социални предприятия с бюджет 300 000 лв.

Увеличен е броя на вписаните социални предприятия в Регистъра на социалните предприятия към МТСП, който достигна 205 броя.

Проведе се 11-то издание на Годишната национална награда за социална иновация, на което бяха отличени социални предприятия, граждански организации, местни власти и компании, внедряващи иновативни решения в подкрепа на социалната икономика.

В областта на корпоративната социална отговорност беше осигурено активно участие в процесите на европейско ниво, свързани с директивите за устойчивост – Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) и Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD). Постигнато е споразумение в срок до 28 юли да се транспонират измененията в директивите.